

Соопштение и покана за состанок за заинтересирани страни

Почитувани,

Со ова соопштение Ве известуваме дека Агенцијата за електронски комуникации (АЕК) отпочнува со процесот на развој и имплементација на методологија за регулирање на малопродажни цени за оператор со значителна пазарна моќ на релевантни пазари за продажба на производи и услуги на мало. Методологијата ќе се развива во соработка со Аналусис Мејсон- Италија врз основа на склучен договор во согласност со оглас за доделување на јавна набавка бр.08/2011. Воедно ги покануваме сите заинтересирани страни на јавен состанок кој ќе се одржи на ден **26.10.2011 година**, со почеток во **09:00** часот, во просториите на **Контролно Мерен Центар – Зајчев Рид**. Тема на состанокот ќе биде запознавање со процесот на развој на методологијата за регулирање на малопродажни цени кој ќе биде спроведен во наредниот период.

Образложение

за покренување и спроведување на постапка за развој и имплементација на методологија за регулирање на малопродажни цени за оператор со значителна пазарна моќ на релевантни пазари за продажба на производи и услуги на мало

Согласно Европската регулаторна рамка за електронски комуникациски мрежи и услуги од 2003 година¹, беа дефинирани 18 релевантни пазари за производи и услуги на пазарот за електронски комуникации во РМ² кои подлежат на *ex-ante* регулација. Во текот на изминатиот период беа спроведени анализи на релевантните пазари за производи и услуги понудени на пазарот за електронски комуникации во РМ. Целта на анализите беше да се утврди состојбата на развој на пазарот за електронски комуникации а соодветно на тоа да се утврди дали на одреден пазар постои ефикасна конкуренција или на одреден пазар има оператор/и кои имаат доминантната позиција. Анализите покажаа дека на одредени пазари дефинирани во Одлуката од 2005 год. постои ефикасна конкуренција а согласно на тоа не подлежат на *ex-ante* регулација. Утврдената состојба на пазарот за електронски комуникации во РМ резултираше со Одлука³ во која се дефинираат 13 пазари кои подлежат на *ex-ante* регулација.

¹ COMMISSION RECOMMENDATION of 11 February 2003 on relevant product and service markets within the electronic communications sector susceptible to *ex ante* regulation in accordance with Directive 2002/21/EC of the European Parliament and of the Council on a common regulatory framework for electronic communication networks and services (L 145/45 dated 08.05.2008)

² Одлука за утврдување на релевантни пазари бр.13/34 од 17.08.2005 година

³ Одлука за утврдување на релевантни пазари бр.23.09. 2010 година

Во дефинираните пазари кои подлежат на ex-ante регулација спаѓаат и **релевантните пазари за продажба на производи и услуги на мало.**

Една од надлежностите на АЕК е да наметне, каде врз основа на одлука постои оператор/и со значителна пазарна моќ на релевантен пазар обврски како што е обврската за транспарентност, недискриминација, посебно сметководство, контрола на цени и обврски за сметководство на трошоци како и регулирање на малопродажни цени за операторите определени како оператори со значителна пазарна моќ на релевантен пазар.

Врз основа на Законот за електронски комуникации (Службен Весник на РМ 13/05, 14/07, 55/07, 98/08 и 83/10) член 49 АЕК врз основа на анализа на пазарот може да му наметне на операторот со значителна пазарна моќ на одреден малопродажен пазар кој е наменет за крајните корисници и не е доволно ефективно конкурентен, обврски поврзани со регулирањето на малопродажните услуги.

Основна цел на анализата беше да се определи дали на релевантниот пазар има доволно конкуренција или тој се приближува кон состојба на ефективна конкуренција, или пак постои оператор кој има моќ и капацитет самостојно или заедно со други оператори или даватели на услуги да дејствува независно од конкурентите и корисници на тој пазар во однос на цените и понудата, односно да се определи дали на пазарот постои оператор со значителна пазарна моќ. Врз основа на спроведените анализи на **релевантни пазари за продажба на производи и услуги на мало** (Одлука за утврдување на релевантни пазари²-пазар од 1 до 7) Македонски Телеком –АД Скопје е определен за оператор со значителна пазарна моќ на релевантниот пазар за продажба на производи и услуги на мало, и тоа;

- Пристап до јавна телефонска мрежа на фиксна локација за резиденцијални и деловни крајни корисници;
- Јавно достапни телефонски услуги на фиксна локација за резиденцијални и деловни корисници;
- Минимален пакет на изнајмени линии.

на географско подрачје територија на Република Македонија.

Врз основа на анализата на релевантните пазари за продажба на производи и мало бр.1-6/2003 АЕК со решение му ги наметна следните обврски:

- ✓ Избор на оператор и предизбор на оператор
- ✓ Изнајмување на големо на претплатнички линии
- ✓ транспарентност
- ✓ недискриминација
- ✓ регулирање на малопродажни цени
- ✓ водење на посебно сметководство
- ✓ забрана за наплаќање на превисоки цени
- ✓ забрана за вршење на опструкции за влез на пазарот
- ✓ забрана за ограничување на конкуренцијата со воспоставување на високи или ниски цени
- ✓ забрана за давање на неоправдани предности на определени крајни корисници

- ✓ забрана за обезбедување на неразумно поврзување на услуги во пакет

а на релевантниот пазар за продажба на производи и услуги на мало бр.7/2003 Минимален пакет на изнајмени линии АЕК со решение му ги наметна следните обврски:

- ✓ транспарентност
- ✓ недискриминација
- ✓ Контрола на цени

Согласно член 49 од Законот за електронски комуникации, АЕК може да пропише еден од следните начини на регулирање на малопродажните цени:

- Ограничување на малопродажната цена (Price Cap regime)
- Цени ориентирани според трошоци
- Регулирање на поединечни цени
- Определување на цените според цените на споредливи пазари.

При усогласувањето со прописите за малопродажната цена или други релевантни контроли на малопродажбата операторите се обврзани да ги користат неопходните и соодветните системи за сметководство на трошоци утврдени и/или одобрени од АЕК.

Воедно, во согласност со член 50 од Законот за електронски комуникации, врз основа на анализа на пазарот АЕК може на определениот оператор со значителна пазарна моќ на релевантниот пазар на изнајмени линии да му наметне обврска да обезбедува целосен минимален пакет на изнајмени линии или само дел од него според еднакви транспарентни услови и/или **цени базирани на трошоци**.

Мора да се нагласи дека пазарот на пристап до јавна телефонска мрежа на фиксна локација константно опаѓа во последните години. Вкупниот број на фиксни линии во вториот квартал од 2011 година изнесува 415.253 активни фиксни линии, со евидентно намалување на истиот за една година за 1,29%. Индикаторот број на фиксни линии по популација 100 изнесува 20,23. Македонски Телеком АД-Скопје има пазарно учество во обезбедувањето на услуги на услугите пристап до мрежа на фиксна локација од 73,18% (Извор- Извештај за развој на пазарот на електронски комуникации во РМ во вториот квартал од 2011 година). Со регулирање на малопродажните цени, односно со примена на модел за регулирање на малопродажните цени ќе се овозможи цените по кои граѓаните ги купуваат малопродажните услуги да бидат со висина што ќе овозможи максимално искористување на бенифициите што ги обезбедува услугата или пакетот услуги во корелација со платената цена. Со примена на моделот за регулирање на малопродажни цени ќе се оневозможи операторот со значителна пазарна моќ да ги определи малопродажните цени на повисоко ниво/пониско ниво. Исто така ќе се оневозможи операторот да остварува профит кој се должи на ценовна експлоатација на граѓаните кои се крајни корисници на неговите услуги. Употребата на методологијата за регулирање на малопродажните цени допринесува тој да

не ги постави цените на ниво кое ќе допринесе да ја истисне конкуренцијата на малопродажните пазари.

Затоа АЕК го отпочнува процесот на развој и имплементација на методологија за регулирање на малопродажни цени за оператор со значителна пазарна моќ на релевантни пазари за продажба на производи и услуги на мало.

Со почит,

Работна Група:

Мирјана Болиновска – член

Александар Коцевски-член

Марјан Пејовски-член

Бојана Стефановска-член

Маргарита Чупаркоска-член

Кристина Коцевска-член

Васка Петровиќ – координатор на работната група